

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1011/2020
22.07.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић, Споменке Зарић, Весне Поповић и Јелице Бојанић Керкез, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Марија Кнежевић, адвокат из ..., против туженог „МИСТБЕЛ“ ДОО Дољевац, Белотинац, чији је пуномоћник Јелена Савић Николић, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији туженог, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3220/19 од 09.12.2019. године, на седници одржаној 22.07.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3220/19 од 09.12.2019. године у делу којим је одлучено о накнади трошкова за долазак и одлазак са рада.

НЕ ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3220/19 од 09.12.2019. године у преосталом делу, као изузетно дозвољеној, и у том делу се **ОДБАЦУЈЕ** ревизија.

Образложење

Пресудом Основног суда у Суботици, Судска јединица у Бачкој Тополи П1 110/17 од 20.05.2019. године, делимично је усвојен тужбени захтев, па је обавезан тужени да тужиоцу исплати износ од 116.595,00 динара на име разлике између увећане зараде по основу прековременог рада, рада ноћу, рада у дане празника, и исплаћене минималне зараде, за период од 01.01.2014. до 15.05.2016. године, са затезном каматом почев од 16.05.2016. године до исплате, те да му исплати износ од 58.784,00 динара на име накнаде штете за неискоришћени годишњи одмор за 2014., 2015. и сразмерни део за 2016. годину са затезном каматом почев од 16.05.2016. године до исплате. Одбијен је као неоснован део захтева тужиоца за исплату разлике увећане зараде по основу прековременог рада, рада ноћу, рада у дане празника преко досуђеног износа до траженог износа од 214.562,00 динара, са обрачунатом законском затезном каматом до 18.02.2019. године, од чега износ од 148.580,00 динара заједно са законском затезном каматом почев од 19.02.2019. године, те за исплату накнаде штете за неискоришћени годишњи одмор преко досуђеног до

траженог износа од 85.124,00 динара, од чега износ од 64.469,00 динара са законском затезном каматом почев од 19.02.2019. године до исплате. Обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде штете због претрпљеног страха исплати износ од 350.000,00 динара са затезном каматом почев од пресуђења до исплате. Одбијен је део захтева тужиоца за исплату износа од 116.667,00 динара са затезном каматом почев од подношења тужбе до исплате, на име накнаде трошкова доласка и одласка са рада. Обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове поступка у износу од 203.000,00 динара са затезном каматом почев од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3220/19 од 09.12.2019. године, жалба тужиоца је делимично усвојена, и првостепена пресуда преиначена у одбијајућем делу о накнади трошкова за долазак и одлазак са рада, тако што је тужени обавезан да тужиоцу на име накнаде трошкова за долазак и одлазак са рада исплати износ од 98.610,00 динара са законском затезном каматом почев од подношења тужбе 21.03.2017.године, до исплате, док је у преосталом делу жалба тужиоца одбијена и првостепена пресуда у преосталом одбијајућем делу о накнади трошкова за долазак и одлазак са рада потврђена. Жалба туженог је делимично усвојена и првостепена пресуда преиначена тако што је захтев тужиоца за накнаду_нематеријалне штете за претрпљени страх преко износа од 300.000,00 динара са траженом каматом, и за накнаду трошкова поступка преко износа од 192.400,00 динара са траженом каматом одбијен као неоснован, док је у преосталом делу жалба туженог одбијена и првостепена пресуда у преосталом усвајајућем делу потврђена. Обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове жалбеног поступка у износу од 23.688,00 динара. Одбијен је као неоснован захтев туженог за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права с тим што је предложио да се ревизија сматра изузетно дозвољеном, на основу члана 404. Закона о парничном поступку.

Применом члана 404. став 1. ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11, 55/14), посебна ревизија се може изјавити због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која се не би могла побити ревизијом, ако је по оцени Врховног касационог суда, потребно размотрити правна питања од општег интереса или у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права. Према ставу 2. истог члана, испуњеност услова за изузетну дозвољеност ревизије Врховни касациони суд цени у већу од пет судија.

Правноснажном пресудом, одлучено је о исплати разлике између увећане зараде по основу прековременог рада, рада ноћу, рада у дане празника и исплаћене минималне зараде, као и о накнади штете за неискоришћени годишњи одмор и претрпљени страх, тако што је утврђено да је тужбени захтев делимично основан. О овом праву тужиоца и о висини тражене накнаде, судови су одлучили уз примену материјалног права које је у складу са правним схватањем израженим кроз одлуке Врховног касационог суда, у којима је одлучивано о истоветним захтевима тужилаца, са истим или сличним чињеничним стањем и правним основом, а ревизијом се неосновано указује на другачије одлуке, јер постојање другачије одлуке не указује нужно и на другачији правни став, јер правилна

примена права у споровима са захтевом, као у конкретном случају, зависи од утврђеног чињеничног стања, због чега не постоји потреба за разматрањем правних питања од општег интереса или у интересу равноправности грађана, као ни потреба уједначавања судске праксе или новог тумачења права.

Сходно изнетом, Врховни касациони суд налази да у конкретном случају, у овом делу другостепене одлуке, нису испуњени услови за одлучивање о ревизији туженог, као изузетно дозвољеној, применом члана 404. став 1. ЗПП, на основу чега је и одлучено као у ставу другом изреке.

Испитујући дозвољеност ревизије у смислу члана 410. став 2. тача 5. ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11, 55/14), Врховни касациони суд је утврдио да ревизија није дозвољена.

Одредбом члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку прописано је да је ревизија увек дозвољена ако је другостепени суд преиначио пресуду и одлучио о захтевима странака.

Смисао правила о дозвољености ревизије код преиначења у смислу наведеног члана је да је извршено преиначење на штету ревидента, односно да је ревизију изјавила странка којој је због преиначења право ускраћено или смањено. У овом случају, одлука у делу о накнади нематеријалне штете на име претрпљеног страха је преиначена у корист ревидента – туженог, те му право није ни ускраћено ни смањено, па из тог разлога ревизија туженог на основу члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, у овом делу није дозвољена.

Одредбом члана 403. став 3. ЗПП, прописано је да ревизија није дозвољена у имовинско правним споровима ако вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

Тужба ради исплате, поднета је 21.03.2017. године. Вредност побијаног дела правноснажне пресуде у делу за накнаду разлике зараде и накнаде за неискоришћени годишњи одмор износи 175.379,00 динара.

Имајући у виду да се ради о имовинскоправном спору у коме се тужбени захтев односи на новчано потраживање, у коме побијана вредност предмета спора очигледно не прелази динарску противвредност 40.000 евра према средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе, то је Врховни касациони суд нашао да је ревизија недозвољена, те је на основу члана 413. ЗПП, у вези члана 410. став 2. тачка 5. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у ставу другом изреке.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку у преосталом делу којим је одлучено о исплати тужиоцу неисплаћених трошкова превоза за долазак на рад и повратак са рада, применом члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном

поступку („Службени гласник РС“ број 72/11 и 55/14), па је оценио да ревизија туженог није основана.

У поступку одлучивања о овом делу тужбеног захтева није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ревизијом се не указује на друге повреде поступка, због којих се применом члана 407. став 1. ЗПП, ревизија може изјавити.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био радно ангажован код туженог током 2013. године, а потом је уговором о раду од 01.08.2014. године засновао радни однос на неодређено време, почев од 01.01.2014. године, на пословима „...“, са местом рада у ... и пуним радним временом од 40 часова недељно. Уговорена је зарада у висини минималне, са правом запосленог на увећану зараду за рад на дан празника који је нерадни, за прековремени, ноћни и сменски рад, те минули рад, у висини прописаној Законом о раду, право тужиоца на годишњи одмор, регрес за коришћење годишњег одмора, на исхрану у току рада, као и да је послодавац дужан да обезбеди заштиту живота и здравља запосленог за време рада, у складу са законом и другим прописима. Тужилац је своје послове обављао на ... у ..., све до 15.05.2016. године када му је споразумно престао радни однос код туженог. Тужени му није исплаћивао трошкове превоза, на релацији ... – ..., већ их је тужилац сам сносио. Приликом исплате зараде тужени својим запосленима није давао исплатне листиће. Тужени није доставио ни евиденцију места пребивалишта својих запослених, цене превозних карата, нити евиденцију долазака и одлазака запослених са рада, а ни опште акте којима су регулисани права и обавезе запосленог и послодавца. Према Закону о порезу на доходак грађана, неопорезиви износ накнаде трошкова превоза запослених је до 31.01.2015. износио 3.552,00 динара, а од 01.02.2015. до 30.11.2016. је износио 3.612,00 динара. Тужиоцу није исплаћена накнада трошкова за долазак и одлазак са рада, која за период од 01.01.2014. до 15.05.2016. године износи укупно 102.162,00 динара сходно висини неопорезивог месечног износа.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд овај део захтева тужиоца одбија у целости, иако утврђује да тужиоцу за цео период рада код туженог није исплаћивана накнада трошкова за долазак и одлазак са рада, из разлога што међу странкама уговором о раду није уговорено право тужиоца на накнаду ових трошкова.

Другостепени суд је нашао да је првостепени суд приликом одлучивања о овом делу захтева погрешно применио материјално право, с обзиром да је ирелевантно што уговором о раду или општим актом послодавца ово право није уговорено, јер је то законско право запосленог прописано чл. 118. Закона о раду, због чега је преиначио првостепену пресуду у овом делу и делимично усвојио тужбени захтев. Закључио је да је током поступка утврђено да је тужилац имао трошкове превоза из ... до места рада у ..., чија висина у неопорезивом износу је утврђена вештачењем, због чега је основано потраживање тужиоца за накнаду трошкова доласка и одласка са рада, у периоду за који није застарело, почев од 01.02.2014. године па све до престанка радног односа тужиоцу 15.05.2016. године, у укупном износу од 98.610,00 динара, колико је тужени у обавези да му надокнади, са припадајућом каматом од подношења тужбе, до исплате, а посебно што тужени није доставио доказ да су тужиоцу ови трошкови исплаћени, нити да су исплаћени у нижем износу од досуђених.

Врховни касациони суд налази да је побијана одлука у овом делу заснована на правилној примени материјалног права због чега су неосновани ревизијски наводи који указују на супротно.

Одредбом члана 118. став 1. тачка 1. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05, ... 75/2014) прописано је да запослени има право на накнаду трошкова у складу са општим актом и уговором о раду, за долазак и одлазак са рада у висини цене превозне карте у јавном саобраћају, ако послодавац није обезбедио сопствени превоз.

Полазећи од чињенице да је право запослених на накнаду трошкова превоза за долазак на рад и одлазак са рада засновано непосредно на закону, тужени је у обавези да тужиоцу у целини плати ове трошкове, с обзиром да је утврђено да ти трошкови тужиоцу нису плаћени. Имајући у виду да је тужени неисплаћивањем трошкова превоза у одређеном периоду тужиоцу проузроковао штету, у обавези је да исту накнаду на основу члана 154. став 1. Закона о облигационим односима.

Како се ни осталим наводима из ревизије не доводи у сумњу правилност нижестепених одлука, одлучено је као у ставу првом изреке на основу члана 414. став 1. ЗПП.

**Председник већа – судија
Јасминка Станојевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић